

Bilag 1: Status for BNBO-indsats samt beskrivelse af barrierer

Administrationen har gjort status for beskyttelsen af de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider. I tabellen herunder ses andelen af BNBO, hvor der er indgået beskyttelsesaftaler, tilbudt beskyttelsesaftaler og erstatning herfor samt været dialog om beskyttelsesindsatsen.

	Antal BNBO hvor der skal være indsats	Der er indgået aftaler i hele eller dele af BNBO**	Der er udsendt aftaleudkast og erstatningstilbud til lodsejerne i BNBO	Der foregår dialog med lodsejerne i BNBO	Der er ikke indledt dialog med lodsejerne i BNBO
Antal	86*	14	13	46	13
Procent	100%	16 %	15 %	53 %	15 %
*Antallet af BNBO, hvor der er besluttet, at der skal ske indsats, er pt. 86, idet der er taget boringer ud af drift. **Her indgår også de BNBO ved Erdrup, hvor der holdes en jordfordelingsforretning den 21. juni 2022.					

Som det af tabellen, er der indgået beskyttelsesaftaler for 16 % af BNBO inkl. de BNBO ved Erdrup Kildeplads, der forventes beskyttet gennem en jordfordeling. Herudover er der tilbudt lodsejraftaler og erstatning i yderligere 15 % af BNBO'erne.

På landsplan er der til sammenligning gennemført frivillige aftaler i ca. 6% af BNBO'erne og tilbudt lodsejraftale og erstatning i ca. 23%. Status herfor er fra 1. januar 2023.

Generelle barrierer:

Hos de mindre vandværker har der været en generel tilbageholdenhed med at indgå aftaler, idet man har afventet erfaringerne fra SK Vand A/S. Der er fortsat nogen usikkerhed om erstatningernes størrelse. Desuden stiller nogle lodsejere spørgsmål til om det er nødvendigt med en indsats, når der kun anvendes godkendte sprøjtemidler. De aftaler, der er indgået, er alle udarbejdet med hjælp fra rådgivere. SK Vand A/S og et enkelt privat vandværk har anvendt rådgiver.

Flere vandværker og/eller lodsejere afventer en statslig afklaring af, om den varslede fase 2 igangsættes fra statslig side (indførelse af generelt forbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider i BNBO). For begge parter vedkommende afventes, om et statsligt forbud vil være mere attraktivt for dem end en lokal aftale. Man kan endvidere forestille sig vandværker der tænker: "Hvorfor bruge tid og ressourcer på lodsejforhandlinger, hvis der kommer et generelt forbud".

En interesseorganisation har været meget kritisk overfor BNBO-indsatsen og har betvivlet, at der er hjemmel til indsatsen. De advarer desuden landmændene om, at de kan komme i konflikt med statsstøtte-reglerne (de minimis regler), hvis de indgår aftaler mod erstatning. Organisationen har opfordret landmænd til ikke at indgå aftaler. Organisationens budskaber vurderes at have påvirket indsatsen negativt, blandt andet ved at skabe usikkerhed hos parterne.

Specifikke barrierer gældende for enkelte BNBO:

Et enkelt vandværk har ikke været i dialog med de berørte lodsejere, da vandværket mener, at det ikke er deres opgave at indgå beskyttelsesaftalerne. De mener, at det bør være en statslig opgave.

Nogle vandværker og lodsejere er ikke enige om hvilken form for aftale, der skal indgås – en permanent aftale om tinglyste dyrkningsrestriktioner mod engangserstatning, løbende aftaler mod årlig kompensation eller køb af jord. Enkelte lodsejere ønsker kun at indgå forpagtningsaftaler. Et enkelt vandværk tilbyder i visse BNBO alene at købe jorden.

Stignæs Vandindvinding I/S har ikke iværksat indsats eller påbegyndt dialog med de berørte lodsejere, formentlig fordi selskabet er usikre på deres fremtidige status og indvindingssituation. Slagelse Kommune har flere gange presset på for at vandindvindingsselskabet kommer i gang med at beskytte BNBO, eventuelt i første omgang via midlertidige aftaler indtil selskabets fremtidige situation er afklaret.

En enkelt lodsejer har sagt, at han ikke er interesseret i at indgå en aftale. Han bor i Næstved Kommune, så det er Næstved Kommune, der skal følge op på sagen.